

Taflen Wybodaeth y Claf 9

Deddf Iechyd Meddwl 1983

Adran 20: Ailgadw Claf

Rydych wedi cael eich derbyn i:

Eich Clinigwr â Chyfrifoldeb yw:

Dyddiad dechrau eich cadw yn wreiddiol:

Dyddiad dechrau eich ailgadw:

Pam y mae'n rhaid i mi aros yn yr ysbyty?

Mae eich clinigwr â chyfrifoldeb wedi penderfynu eich ailgadw yn yr ysbyty hwn fel y gallwch barhau i gael y driniaeth a'r gofal sydd eu hangen arnoch. Gellir eich cadw fel hyn oherwydd Deddf Iechyd Meddwl 1983. Golyga hynny bod eich meddyg a phroffesiynolyn arall o'r farn bod gennych anhwylder meddyliol y mae angen i chi fod yn yr ysbyty o'i herwydd er mwyn cael triniaeth feddygol.

Am ba hyd y byddaf i yma?

Gellir eich cadw yma am gyfnod arall o hyd at chwe mis neu flwyddyn fel y gallwch gael y driniaeth feddygol sydd ei hangen arnoch. Rhaid i chi beidio â gadael yr ysbyty yn ystod y cyfnod hwnnw oni bai fod eich clinigwr â chyfrifoldeb yn dweud wrthyfch bod gennych hawl i wneud hynny. Os byddwch yn ceisio gadael, gall y staff eich rhwystro. Os byddwch yn gadael, gellir dod â chi'n ôl yma.

Beth fydd yn digwydd nesaf?

Bydd eich clinigwr â chyfrifoldeb yn dweud wrthyfch pan fyddwch yn ddigon da i adael yr ysbyty. Os bydd y clinigwr o'r farn bod angen i chi aros yn yr ysbyty am fwy na blwyddyn, bydd yn trafod hynny â chi tua diwedd y cyfnod y cewch eich cadw.

Beth yw eiriolwr iechyd meddwl annibynnol?

Bydd gennych hawl o hyd i ofyn am gymorth y gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol, sy'n wasanaeth cyfrinachol. Bydd y gwasanaeth yn eich helpu i gael gwybodaeth am eich hawliau cyfreithiol, unrhyw driniaeth feddygol y gallech chi fod yn ei chael, a'r modd y gallwch apelio yn erbyn cael eich cadw.

A allaf i apelio?

Gallwch ofyn i reolwyr yr ysbyty ganiatáu i chi adael yr ysbyty. Os byddwch am wneud hynny, dylech ysgrifennu atynt yn y cyfeiriad canlynol (Gwybodaeth i'w hychwanegu yn lleol):

Gall eich perthynas agosaf ysgrifennu at reolwyr yr ysbyty yn gofyn iddynt ganiatáu i chi adael yr ysbyty hefyd. Gall rheolwyr yr ysbyty gymryd 72 awr (tri diwrnod) i ystyried y cais, fel bod modd iddynt gael adroddiad gan eich clinigwr â chyfrifoldeb. Yn yr adroddiad, gall eich clinigwr â chyfrifoldeb ddweud na ddylech chi gael eich rhyddhau. Os felly, bydd yn rhaid i chi aros yn yr ysbyty.

Gallwch wneud cais hefyd i Dribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru i ofyn am gael eich rhyddhau. Gallwch wneud cais i'r Tribiwnlys unrhyw bryd yn ystod y cyfnod ailgadw hwn tra byddwch yn yr ysbyty. Os na chewch chi ganiatâd i gael eich rhyddhau o'r ysbyty ar ôl eich cais i'r Tribiwnlys, gallwch wneud cais arall unwaith yn ystod pob blwyddyn y byddwch yn cael eich cadw yn yr ysbyty wedi hynny.

Os na wnaethoch gais i Dribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru i ofyn am gael eich rhyddhau yn ystod y chwe mis cyntaf y cawsoch eich cadw yn yr ysbyty, bydd rheolwyr yr ysbyty'n cyfeirio eich achos yn awtomatig ar eich rhan.

Beth sy'n digwydd mewn gwrandawriad o flaen Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru?

Mae'r Tribiwnlys yn annibynnol ar yr ysbyty a'ch gwarcheidwad. Bydd aelodau'r Tribiwnlys yn dod i gwrdd â chi, a byddant yn gwrandao ar eich barn chi a barn eich cynrychiolydd (os oes gennych un). Bydd meddyg y Tribiwnlys yn ymweld â chi cyn gwrandawriad y Tribiwnlys. Bydd yn siarad â'ch clinigwr â chyfrifoldeb a phroffesiynolion eraill sydd ynghlwm wrth eich gofal, a bydd yn darllen adroddiadau am eich amodau cadw a'ch gofal cyn penderfynu a ydych yn ddigon da i gael eich rhyddhau.

Bydd y Tribiwnlys yn ysgrifennu atoch cyn pen 7 diwrnod i ddyddiad y gwrandawriad i roi gwybod i chi beth yw ei benderfyniad.

Efallai y byddwch am ofyn i gyfreithiwr eich helpu gyda'r Tribiwnlys. Mae gan yr ysbyty gopi o restr Cymdeithas y Cyfreithwyr o gyfreithwyr arbenigol, neu efallai y byddwch am ddefnyddio eich cyfreithiwr eich hun. Fel rheol, gallwch wneud hynny'n rhad ac am ddim dan y cynllun cymorth cyfreithiol.

Cyfeiriad swyddfa'r Tribiwnlys yw:

Tribiwnlys Adolygu Iechyd Meddwl Cymru
Adeiladau'r Goron
Parc Cathays
Caerdydd CF10 3NQ

Pa driniaeth y byddaf i'n ei chael?

Gellir parhau i roi meddyginiaeth neu gyffuriau i chi ar gyfer eich anhwylder meddyliol os byddwch yn cydsynio. Os na fyddwch yn cydsynio neu na allwch gydsynio, gofynnir i feddyg annibynnol ymweld â chi. Caiff y meddyg hwnnw ei alw'n feddyg a benodwyd i roi ail farn. Bydd y meddyg dan sylw'n siarad â chi ac yn siarad â nyrs neu aelodau eraill o staff sy'n eich adnabod yn yr ysbyty. Ni fydd y driniaeth yn parhau oni bai fod y meddyg annibynnol yn cytuno y dylech ei chael. Efallai y bydd meddyginiaeth arall yn cael ei hargymell ar ôl i'r meddyg annibynnol siarad â'r clinigwr cymeradwy sydd â gofal am eich triniaeth.

Sut y gallaf i gwyno?

Os byddwch am gwyno am y ffordd yr ydych yn cael eich trin yn yr ysbyty, dylech siarad â'r unigolyn sydd â gofal am y ward neu dylech siarad â nyrs neu weithiwr cymdeithasol. Os nad ydych yn hapus â'r ateb, gallwch ysgrifennu at reolwyr yr ysbyty yn y cyfeiriad canlynol (Gwybodaeth i'w hychwanegu yn lleol):

Os na fyddwch yn hapus ag ymateb y rheolwyr, gallwch ofyn am help gan y Gwasanaeth Adolygu ar gyfer lechyd Meddwl. Sefydlwyd y Gwasanaeth Adolygu i wneud yn siŵr bod y gyfraith iechyd meddwl yn cael ei defnyddio'n iawn a bod cleifion yn cael y gofal priodol pan fyddant yn yr ysbyty.

Gallwch ysgrifennu atynt yn y cyfeiriad isod:

Y Gwasanaeth Adolygu ar gyfer lechyd Meddwl
Arolygiaeth Gofal lechyd Cymru
Tŷ Bevan
Parc Busnes Caerffili
Heol y Fan
Caerffili CF83 3ED

Neu gallwch ffonio: 029 2092 8858

Neu gallwch ffacio: 029 2092 8904

neu gallwch siarad ag Adolygydd pan fydd yn ymweld. Gall rheolwr y ward roi dyddiad yr ymweliad nesaf ichi. Gallwch hefyd ysgrifennu at y Gwasanaeth Adolygu ar ôl ichi adael yr ysbyty.

Eich llythyrau

Fel rheol, byddwch yn gallu ysgrifennu at unrhyw un ac yn gallu cael llythyrau a pharseli gan unrhyw un. Os bydd rhywrai wedi dweud nad ydynt am gael llythyr neu barsel gennych, mae'r Ddeddf Iechyd Meddwl yn rhoi pŵer i reolwyr yr ysbyty atal unrhyw llythyrau neu barseli a anfonir gennych atynt. Byddwch yn cael gwybod yn ysgrifenedig os digwydd hynny.

Rhoi gwybod i'ch perthynas agosaf

Bydd eich perthynas agosaf yn cael copi o'r daflen hon, ac rydym yn deall mai eich perthynas agosaf yw:

Os nad ydych am i'r unigolyn uchod gael copi o'r daflen hon, dywedwch wrth y sawl sydd â gofal am y ward, neu eich clinigwr â chyfrifoldeb, neu reolwyr yr ysbyty.

Bydd rhai hawliau penodol gan eich perthynas agosaf dan Ddeddf Iechyd Meddwl 1983. Maent yn cynnwys:

- yr hawl i ofyn i chi gael eich derbyn i'r ysbyty at ddiben cael asesiad neu driniaeth;
- yr hawl i gael gwybodaeth am eich amodau cadw dan y Ddeddf;
- yr hawl i ofyn i chi gael eich rhyddhau.

I gael mwy o wybodaeth am rôl y perthynas agosaf a'i hawliau, gofynnwch am gopi o'r daflen ynghylch y perthynas agosaf.

Newid eich perthynas agosaf

Os nad ydych yn credu bod yr unigolyn hwn yn addas i fod yn berthynas agosaf i chi, gallwch wneud cais i'r Llys Sirol yn gofyn i rywun arall gael ei ystyried yn berthynas agosaf i chi. Gall staff yr ysbyty roi taflen i chi a fydd yn egluro hynny.

Cod Ymarfer Cymru

Mae Cod Ymarfer Cymru yn rhoi cyngor i staff ynghylch Deddf Iechyd Meddwl 1983. Bydd yn rhaid iddynt feddwl am yr hyn y mae'r Cod yn ei ddweud pan fyddant yn gwneud penderfyniadau ynghylch eich gofal. Gallwch ofyn am gael gweld copi o'r Cod, neu gallwch ofyn am gopi o'r llyfryn 'Tawelwch Meddwl' sy'n sôn am God Ymarfer Cymru.

Mwy o wybodaeth a help

Os oes unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall ynglŷn â'ch gofal a'ch triniaeth, bydd aelod o'r staff yn barod i'ch helpu. Gofynnwch i un o'r staff am esboniad os oes unrhyw beth yn aneglur yn y ffurflen hon, neu os oes gennych fwy o gwestiynau.

Mae'r gwasanaeth eiriolaeth iechyd meddwl annibynnol ar gael hefyd i'ch helpu a'ch cefnogi.

Cofiwch ofyn os hoffech gael copi o'r daflen hon i'w roi i rywun arall.